

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/30/2022
Identifikačné číslo spisu:	3118210039
Dátum vydania rozhodnutia:	23.08.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3118210039.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Mederovej a členiek senátu JUDr. Lenky Praženkovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobcu: FARDOUS PARTNERS správcovská, k.s., so sídlo Skalná 9, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 48 002 381, správca konkurznej podstaty úpadcu UNISTAV Bojnice spol. s r.o. v konkurze, so sídlom Košovská cesta 11B, Prievidza, IČO: 36 707 376, zastúpený advokátom Mgr. Mgr. Pavol Sojka, PhD., so sídlom A. Kmeťa 1, Dubnica nad Váhom, proti žalovanému: TOWER BC, a.s. v likvidácii, so sídlom ul. 29. augusta 24, Banská Bystrica, IČO: 44 073 097, zastúpený GHS Legal, s.r.o., so sídlom Lazaretská 3/A, Bratislava, IČO: 47 232 544, o určenie odporovateľnosti právnych úkonov, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 36Cbi/9/2018, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 30. novembra 2021 č. k. 8CoKR/2/2020-520, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 30. novembra 2021 č. k. 8CoKR/2/2020-520 a rozsudok Okresného súdu Trenčín z 3. apríla 2020 č. k. 36Cbi/9/2018-440 a vec v r a c i a Okresnému súdu Trenčín na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 3. apríla 2020 č. k. 36Cbi/9/2018-440 v prvom výroku určil, že kúpna zmluva z 30. septembra 2013, uzatvorená medzi predávajúcim UNISTAV Bojnice spol. s r.o., Hurbanovo nám. 29, Bojnice, IČO: 36 707 376 a žalovaným ako kupujúcim, ktorej predmetom kúpy sú nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, k. ú. W., a to pozemky reg. „C“ parc. č. XXXX/X - ostatná plocha o výmere 164047 m² a parc. č. XXXX/X - ostatná plocha o výmere 28710 m², je voči konkurzným veriteľom v konkurze vyhlásenom uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 22K/10/2016 z 30. októbra 2017 na majetok úpadcu UNISTAV Bojnice spol. s r.o. v konkurze, Košovská cesta 11B, Prievidza, IČO: 36 707 376, právne neúčinná. V druhom výroku súd prvej inštancie rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť peňažnú náhradu v sume 1 151 000 eur do všeobecnej podstaty úpadcu UNISTAV Bojnice spol. s r.o. v konkurze, Košovská cesta 11B, Prievidza, IČO: 36 707 376 v konkurze vedenom Okresným súdom Trenčín pod sp. zn. 22K/10/2016 alebo vypratať nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, k. ú. W., a to pozemky reg. „C“ parc. č. XXXX/X - ostatná plocha o výmere 164047 m² a parc. č. XXXX/X - ostatná plocha o výmere 28710 m², do

troch dní od právoplatnosti rozsudku. V treťom výroku súd prvej inštancie priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia právnej neúčinnosti kúpnej zmluvy z 30. septembra 2013, uzatvorenej medzi predávajúcim UNISTAV Bojnice spol. s r.o., Hurbanovo nám. 29, Bojnice, IČO: 36 707 376 a žalovaným ako kupujúcim (ďalej len „Kúpna zmluva“), ktorej predmetom kúpy boli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, k. ú. W., a to pozemky reg. „C“ parc. č. XXXX/X - ostatná plocha o výmere 164047 m² a parc. č. XXXX/X - ostatná plocha o výmere 28710 m² (ďalej len „nehnuteľnosti“), voči konkurzným veriteľom v konkurze vyhlásenom uznesením Okresného súdu Trenčín z 30. októbra 2017 sp. zn. 22K/10/2016 na majetok úpadcu UNISTAV Bojnice spol. s r.o. v konkurze, Košovská cesta 11B, Prievidza, IČO: 36 707 376 (ďalej len „UNISTAV Bojnice“). Žalobca zároveň žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť peňažnú náhradu v sume 1 151 000 eur do všeobecnej podstaty úpadcu UNISTAV Bojnice alebo predmetné nehnuteľnosti vypratať. Eventuálne, pre prípad, že súd nevyhovie uvedenému žalobnému návrhu, žalobca navrhol, aby súd určil právnu neúčinnosť dohody o započítaní obsiahnutej v čl. IV Dohody o budúcej kúpnej zmluve, uzatvorenej medzi úpadcom UNISTAV Bojnice ako budúcim predávajúcim a žalovaným ako budúcim kupujúcim 24. septembra 2013 (ďalej len „Dohoda o budúcej kúpnej zmluve“) a dohody o započítaní obsiahnutej v čl. III kúpnej zmluvy, predmetom ktorých bolo započítanie pohľadávky úpadcu na zaplatenie kúpnej ceny v sume 1 151 000 eur titulom kúpnej zmluvy a pohľadávky žalovaného na vrátenie pôžičky v celkovej sume 1 150 000 eur titulom zmluvy o pôžičke, voči konkurzným veriteľom v konkurze vyhlásenom uznesením Okresného súdu Trenčín z 30. októbra 2017 sp. zn. 22K/10/2016 na majetok úpadcu UNISTAV Bojnice. Žalobca zároveň žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť peňažnú náhradu v sume 1 151 000 eur do všeobecnej podstaty úpadcu UNISTAV Bojnice v konkurze vedenom Okresným súdom Trenčín pod sp. zn. 22K/10/2016 alebo vypratať predmetné nehnuteľnosti.

3. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie uzavrel, že uznesením Okresného súdu Trenčín z 8. augusta 2012 sp. zn. 28R/5/2011 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 156/2012 z 14. augusta 2012, bol potvrdený reštrukturalizačný plán UNISTAV Bojnice a bola skončená reštrukturalizácia. Z oznámenia o zavedení dozornej správy, publikovaného v Obchodnom vestníku č. 160/2012 z 20. augusta 2012 bolo zrejmé, že bola zavedená dozorná správa nad dlžníkom UNISTAV Bojnice, a to na obdobie 36 mesiacov po skončení reštrukturalizácie, najneskôr do úplného splnenia plánu dlžníkom, pričom za dozorného správcu bola ustanovená JUDr. Danica Birošová. Dňa 4. júna 2010 uzatvoril predávajúci Slovenská republika, Obvodný úrad Prievidza, s kupujúcim UNISTAV Bojnice kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bol predaj nehnuteľností. Následne 16. septembra 2013 uzavrel žalovaný ako veriteľ s úpadcom UNISTAV Bojnice ako dlžníkom zmluvu o pôžičke (ďalej len „zmluva o pôžičke“), ktorou sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi pôžičku v sume 1 150 000 eur za účelom vyplatenia kúpnej ceny z kúpnej zmluvy uzatvorenej 4. júna 2010 medzi predávajúcim Slovenská republika, Obvodný úrad Prievidza a kupujúcim UNISTAV Bojnice, v ktorej sa úpadca zaviazal zaplatiť kúpnu cenu 1 150 000 eur do 60 dní od nadobudnutia platnosti zmluvy. Keďže úpadca nedisponoval finančnými prostriedkami na zaplatenie tejto kúpnej ceny, tieto finančné prostriedky zabezpečil žalovaný a celú čiastku mal poukázať na účet kapitálových príjmov Štátnej pokladnice do 23. septembra 2013. Dňom poukázania finančných prostriedkov na uvedený účet mala zmluva o pôžičke nadobudnúť účinnosť. Podľa čl. II zmluvy o pôžičke sa úpadca zaviazal, že požičanú sumu vráti veriteľovi do 14 dní od poskytnutia plnenia zo strany veriteľa na jeho účet alebo v tej istej lehote prevedie na neho vlastnícke právo k nehnuteľnostiam. Dňa 24. septembra 2013 uzatvoril žalovaný ako budúci kupujúci a UNISTAV Bojnice ako budúci predávajúci Dohodu o budúcej kúpnej zmluve, ktorou sa budúci predávajúci zaviazal odpredať budúcemu kupujúcemu nehnuteľnosti v lehote do siedmych dní od nadobudnutia vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam, a to za kúpnu cenu 1 151 000 eur. Podľa čl. II Dohody o budúcej kúpnej zmluve, budúci predávajúci nedisponoval finančnými prostriedkami na úhradu kúpnej ceny z kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi Slovenskou republikou, Obvodným úradom Prievidza ako predávajúcim a kupujúcim UNISTAV Bojnice a záväzok zaplatiť kúpnu cenu splnil budúci predávajúci z finančných prostriedkov, ktoré si požičal od veriteľa - budúceho kupujúceho (žalovaného). Budúci kupujúci finančné prostriedky previedol priamo na účet kapitálových príjmov Štátnej pokladnice, a to

tak, že 20. septembra 2013 čiastku 649 850 eur a 23. septembra 2013 čiastku 470 000 eur a čiastku 30 150 eur. Podľa čl. IV Dohody o budúcej kúpnej zmluve kúpnu cenu za nehnuteľnosti určili zmluvné strany vzájomnou dohodou na sumu 1 151 000 eur, ktorú sa budúci kupujúci zaviazal vyplatiť budúcemu predávajúcemu tak, že v deň uzatvorenia riadnej kúpnej zmluvy príde k započítaniu vzájomných pohľadávok medzi budúcim kupujúcim a budúcim predávajúcim a zvyšok kúpnej ceny v sume 1 000 eur mal budúci kupujúci zaplatiť na účet budúceho predávajúceho do siedmych dní od podpísania riadnej kúpnej zmluvy. Dňa 30. septembra 2013 uzavrel UNISTAV Bojnice ako predávajúci so žalovaným ako kupujúcim Kúpnu zmluvu, ktorou predávajúci predal kupujúcemu nehnuteľnosti za kúpnu cenu 1 151 000 eur. Podľa čl. III Kúpnej zmluvy kúpna cena sa vyplatí tak, že kupujúci má voči predávajúcemu pohľadávku v sume 1 150 000 eur z titulu zmluvy o pôžičke a predávajúci má pohľadávku na zaplatenie kúpnej ceny v sume 1 150 000 eur, dochádza tak k započítaniu vzájomných pohľadávok medzi kupujúcim a predávajúcim a časť kúpnej ceny vo výške 1 150 000 eur sa považuje za uhradenú. Zvyšok kúpnej ceny 1 000 eur kupujúci zaplatí na účet predávajúceho do siedmych dní od podpísania Kúpnej zmluvy. Uznesením Okresného súdu Trenčín z 13. decembra 2016 sp. zn. 22K/10/2016 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 242/2016 z 19. decembra 2016 bolo začaté konkurzné konanie voči dlžníkovi UNISTAV Bojnice. Uznesením Okresného súdu Trenčín z 30. októbra 2017 sp. zn. 22K/10/2016, zverejneným v Obchodnom vestníku č. 212/2017 z 7. novembra 2017, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka UNISTAV Bojnice.

4. Súd prvej inštancie v súlade s § 206d zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 31. januára 2017 (ďalej len „ZKR“) aplikoval na zistený skutkový stav § 9 ods. 3, § 57 ods. 1, 2 a 4, § 60 ods. 1, 2 a 3, § 62 ods. 1, 5, § 63 ods. 1 a 3 ZKR.

5. Súd prvej inštancie zdôraznil, že osobitným predpokladom odporovateľnosti v konkurznom konaní je ukrátenie pohľadávky veriteľa, ktorý si prihlásil pohľadávku v zmysle § 57 ods. 4 ZKR. Právnym úkonom dlžníka musí prísť k ukráteniu uspokojenia pohľadávky veriteľa existujúcej v čase urobenia právneho úkonu dlžníka a zároveň prihlásenej a zistenej v konkurze. Úspešnosť odporovateľnosti závisí od toho, či sa majetok dlžníka jeho právnym úkonom zmenšil, v akom rozsahu a aký majetok mu ostal na uspokojenie predmetnej pohľadávky. Aj keď právnym úkonom dlžníka dôjde k zmenšeniu jeho majetku, nie je možné domáhať sa úspešne odporovateľnosti voči konkurzným veriteľom, ak majetok dlžníka, ktorý mu zostal v čase urobenia úkonu, postačoval na uspokojenie predmetnej pohľadávky veriteľa, existujúcej v čase urobenia právneho úkonu dlžníka a zároveň prihlásenej a zistenej v konkurze. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na reštrukturalizačný plán dlžníka UNISTAV Bojnice, kde účtovná hodnota záväzkov dlžníka ku dňu 31. marec 2012 bola vykázaná v sume 2 251 146 eur, majetok dlžníka mal hodnotu 1 819 660 eur a predpokladaná suma výťažku v prípade vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka by bola 851 787 eur. Účtovná závierka dlžníka UNISTAV Bojnice za kalendárny rok 2013 z dôvodu zmeny účtovného obdobia na hospodársky rok neexistuje a účtovnú závierku za obdobie 09/2012-10/2013 žalobca nemal k dispozícii. Účtovná závierka dlžníka za obdobie 10/2013-09/2014 bola zverejnená v Registri účtovných závierok. Podľa súvahy UNISTAV Bojnice k 30. septembru 2014, jeho majetok k 30. septembru 2013 mal účtovnú hodnotu 1 466 073 eur a k 30. septembru 2014 mal účtovnú hodnotu 1 258 137 eur. Záväzky UNISTAV Bojnice k 30. septembru 2013 boli 2 142 187 eur a k 30. septembru 2014 boli v sume 2 315 045 eur. Z uvedených údajov súd prvej inštancie uzavrel, že v čase urobenia právneho úkonu - Kúpnej zmluvy - majetok UNISTAV Bojnice nepostačoval na úhradu jeho záväzkov. Žalobca v žalobe označil veriteľov, ktorých pohľadávky boli prihlásené v konkurze a ktorých uspokojenie bolo podľa žalobcu Kúpnu zmluvou ukrátené. Súd prvej inštancie z reštrukturalizačného plánu zistil, že žalobcom označení veritelia, s výnimkou jedného, ktorý sa v zozname veriteľov nenachádzal, si svoje pohľadávky prihlásili už v reštrukturalizácii. Z uvedeného vyplýva, že títo veritelia mali špecifikované pohľadávky už v čase urobenia odporovaného právneho úkonu, keďže reštrukturalizácia mu časovo predchádzala. Vzhľadom k tomu, že tieto pohľadávky vznikli v čase urobenia odporovaného právneho úkonu, nie je podmienkou úspešnej odporovateľnosti ich splatnosť. Podľa súdu prvej inštancie je právne irelevantné, že splatnosť uvedených pohľadávok bola zmenená reštrukturalizačným plánom, a teda že v čase urobenia právneho úkonu (účinnosti Kúpnej zmluvy) neboli na základe splátkového kalendára určeného reštrukturalizačným plánom splatné v celom

rozsahu.

6. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že zo zoznamu pohľadávok v konkurze je zrejmé, že žalobcom špecifikovaní veritelia, ktorí si svoje pohľadávky prihlásili v reštrukturalizácii, si pohľadávky prihlásili aj v konkurze. Veritelia si v konkurze prihlásili pohľadávky spolu v sume 2 896 764,44 eura a súpisová hodnota majetku podstaty predstavovala 648 643,20 eura. Z uvedeného je zrejmé, že pohľadávky nebudú v konkurze uspokojené v celom rozsahu, ale rozumne možno predpokladať iba čiastočné uspokojenie. Vzhľadom na tieto závery mal súd prvej inštancie preukázané ukrátenie uspokojenia pohľadávok veriteľov označených žalobcom v žalobe, ktoré existovali už v čase urobenia predmetného právneho úkonu, i keď neboli splatné (z dôvodu zmeny ich splatnosti reštrukturalizačným plánom) a ktoré boli riadne prihlásené v konkurze. Súd prvej inštancie preto považoval zákonný predpoklad úspešnej odporovateľnosti právneho úkonu podľa § 57 ods. 4 ZKR, ktorým je ukrátenie uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov, za naplnený. Na základe Kúpnej zmluvy žalovaný zmluvne dohodnutú kúpnu cenu 1 150 000 eur za nehnuteľnosti predávajúcemu reálne neuhradil, keďže záväzok žalovaného uhradiť dohodnutú kúpnu cenu zanikol započítaním vzájomných pohľadávok predávajúceho a kupujúceho. Podľa súdu prvej inštancie na základe Kúpnej zmluvy došlo reálne k zmenšeniu majetku úpadcu a nešlo o tzv. ekvivalentný právny úkon dlžníka, keďže úpadca reálne neobdržal od žalovaného zmluvne dohodnutú kúpnu cenu. Podľa úplného výpisu úpadcu UNISTAV Bojnice je jeho jediným spoločníkom a konateľom od vzniku spoločnosti Roman Horinka. Podľa úplného výpisu žalovaného je doteraz jediným členom jeho predstavenstva rovnako Roman Horinka. Žalovaný je preto podľa § 9 ods. 1 písm. e) ZKR od 3. septembra 2012 spriaznenou osobou úpadcu. Podľa § 60 ods. 2 ZKR sa úmysel dlžníka UNISTAV Bojnice ukrátiť svojich veriteľov, ako aj vedomosť druhej strany o tomto úmysle, predpokladá, keďže v spore nebol preukázaný opak. Na uvedené nemá vplyv ani tvrdenie žalovaného, podľa ktorého by dlžník nebol nikdy nadobudol predmetné nehnuteľnosti z dôvodu, že neoprávneným konaním jedného z veriteľov a zmarením reštrukturalizačného plánu, peňažnými prostriedkami na kúpu nehnuteľností v rozhodnom čase nedisponoval. V spore nebolo preukázané, že by jedinou možnosťou dlžníka bola pôžička od žalovaného. Roman Horinka bol štatutárnym zástupcom UNISTAV Bojnice a zároveň aj žalovaného, preto vopred vedel, že UNISTAV Bojnice ako dlžník nemal peňažné prostriedky, ktorými by v dohodnutej lehote 14 dní od poskytnutia pôžičky reálne vrátil pôžičku žalovanému, a teda vopred vedel, že (podľa čl. II zmluvy o pôžičke) mu bude musieť previesť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam a že táto možnosť bude jediným možným spôsobom uspokojenia pohľadávky žalovaného zo zmluvy o pôžičke. Aj z tohto (ako aj z časovej následnosti návrhov na vklad vlastníckeho práva V4443/13 a V4445/13) možno vyvodiť záver, že úmyslom žalovaného pri uzatváraní zmluvy o pôžičke bolo, aby predmetné nehnuteľnosti od štátu reálne získal žalovaný, a nie žalobca. Priamo spoločnosti UNISTAV Bojnice nebola reálne vyplatená ani pôžička, keďže táto bola vyplatená ako pôžička pre UNISTAV Bojnice priamo štátu ako kúpna cena predmetných nehnuteľností, v dôsledku čoho bola vylúčená možnosť UNISTAV Bojnice reálne disponovať s pôžičkou alebo s predmetnými nehnuteľnosťami, ako aj obmedzená možnosť veriteľov uspokojiť ich pohľadávky z majetku, ktorý UNISTAV Bojnice získal zo zmluvy o pôžičke alebo Kúpnej zmluvy.

7. Na základe uvedeného súdu prvej inštancie vyhovel žalobe a podľa § 60 ods. 1 ZKR určil, že Kúpna zmluva je voči konkurzným veriteľom právne neúčinná. Predmetom žalobného návrhu bol eventuálny petit a keďže primárnemu petitu súd prvej inštancie vyhovel, o druhom petite už nerozhodoval. Žalovaný predmetné nehnuteľnosti do všeobecnej podstaty úpadcu nevydal a nezaplatil za ne peňažnú náhradu, súd prvej inštancie zaviazal žalovaného na zaplatenie peňažnej náhrady v sume 1 151 000 eur do všeobecnej podstaty úpadcu podľa § 62 ods. 1 ZKR alebo vypratanie nehnuteľností.

8. Na základe odvolania žalovaného Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 30. novembra 2021 č. k. 8CoKR/2/2020-520 rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol a v druhom výroku žalovanému proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinstančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

9. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že obsahom spisu bol aj reštrukturalizačný plán, z obsahu ktorého je zrejmý zoznam veriteľov úpadcu a výška ich pohľadávok. Taktiež zo zoznamu

pohľadávok prihlásených v konkurze je zrejmy okruh veriteľov a výška ich pohľadávok. Pokiaľ súd prvej inštancie tieto listinné dôkazy oboznámil a vyhodnotil ich obsah tak, že mal za preukázanú existenciu pohľadávok aj v čase urobenia odporovaného právneho úkonu - Kúpnej zmluvy - odvolacia námietka žalovaného o neprimeranej ingerencii súdu prvej inštancie pri zabezpečovaní dôkazov v prospech žalobcu nebola podľa odvolacieho súdu opodstatnená. Vyhodnotenie stavu pohľadávok veriteľov v čase vykonania odporovaného právneho úkonu zodpovedá skutočnosti, že úpadca z pohľadávok prihlásených v reštrukturalizácii napriek schválenému plánu väčšine z veriteľov neplnil nič, v dôsledku čoho si tieto pohľadávky veritelia prihlásili následne do konkurzu. Argumentácia žalovaného o tom, že v spore nebolo ustálené, či v čase urobenia odporovaného právneho úkonu mal úpadca veriteľov, preto nebola podľa odvolacieho súdu dôvodná. Žalovaný argumentoval aj tým, že odporované právne úkony boli vykonané počas dozornej správy so súhlasom dozorného správcu a aplikácia § 60 ZKR je preto vylúčená z dôvodu osobitnej úpravy odporovateľnosti obsiahnutej v § 163 ods. 3 ZKR. K tomu odvolací súd uviedol, že právna úprava obsiahnutá v § 163 ods. 3 ZKR je ďalšou zo skutkových podstatí odporovateľnosti právnych úkonov v konkurze, a to popri právnej úprave uvedenej v § 57 a nasl. ZKR. Zo žiadneho ustanovenia ZKR a ani z iných právnych predpisov nevyplyva, že ak počas dozornej správy dlžník vykoná úkon so súhlasom dozorného správcu, nie je možné mu v následne vyhlásenom konkurze odporovať za splnenia zákonom stanovených podmienok podľa iných ustanovení ZKR.

10. Odvolací súd ale ako opodstatnenú vyhodnotil žalovaným namietanú nesprávnosť právneho záveru súdu prvej inštancie, podľa ktorého boli splnené hmotnoprávne podmienky stanovené v § 57 ZKR pre odporovateľnosť právneho úkonu a Kúpna zmluva je ukracujúcim právnym úkonom podľa § 60 ZKR. Úpadca ako kupujúci v roku 2013, v čase, keď na neho bola zavedená dozorná správa, dostal 25. júla 2013 z Ministerstva financií Slovenskej republiky súhlas s kúpnu zmluvou uzatvorenou 4. júna 2020 (správne malo byť uvedené 4. júna 2010 - pozn. dovolacieho súdu) so Slovenskou republikou, Obvodným úradom Prievidza, predmetom ktorej bola kúpa nehnuteľností. Úpadca ako kupujúci sa zaviazal zaplatiť kúpnu cenu 1 150 000 eur do 60 dní od nadobudnutia platnosti tejto zmluvy. Keďže finančnými prostriedkami nedisponoval, 16. septembra 2013 uzatvoril so žalovaným zmluvu o pôžičke a následne 24. septembra 2013 uzatvorili úpadca a žalovaný Dohodu o budúcej kúpnej zmluve a 30. septembra 2013 aj Kúpnu zmluvu, podľa ktorej žalovaný ako kupujúci nadobudol od úpadcu ako predávajúceho predmetné nehnuteľnosti, pričom podľa čl. III. Kúpnej zmluvy k zaplateniu kúpnej ceny do výšky 1 150 000 eur došlo započítaním s pohľadávkou žalovaného z pôžičky poskytnutej úpadcovi na kúpu predmetných nehnuteľností a zvyšok kúpnej ceny vo výške 1 000 eur sa žalovaný ako kupujúci zaviazal zaplatiť na účet úpadcu ako predávajúceho. Predpokladom odporovateľnosti ukracujúcemu právnemu úkonu v zmysle § 60 ZKR je existencia právneho úkonu, ktorým dlžník ukrátil svojich veriteľov s úmyslom ich ukrátiť a tento úmysel bol alebo musel byť druhej strane známy. Podľa odvolacieho súdu právne úkony žalobcu a žalovaného nenapĺňajú kritéria ukracujúceho právneho úkonu podľa § 60 ZKR. Je totiž nesporné, že úpadca si na celú kúpnu cenu nehnuteľností, ktoré nadobudol na základe kúpnej zmluvy od Slovenskej republiky, musel požičať od žalovaného, ktorý kúpnu cenu za neho zaplatil a vrátenie tejto pôžičky si žalovaný zabezpečil dojednaním obsiahnutým v čl. III zmluvy o pôžičke. Podľa odvolacieho súdu v danom prípade absentoval úmysel zmluvných strán ukrátiť veriteľov. Ak by žalovaný pôžičku úpadcovi neposkytol, úpadca by predmetné nehnuteľnosti od štátu nikdy nenadobudol. Úmyslom strán teda nebolo ukrátenie veriteľov (z majetku úpadcu podľa odvolacieho súdu nič „neodišlo“), ich úmyslom bolo zrealizovanie kúpy predmetných nehnuteľností a získanie finančných prostriedkov na ich kúpu. Podľa odvolacieho súdu žalobca tieto právne úkony sám považoval za zvýhodňujúce v zmysle § 59 ZKR, ale následne nelogicky tvrdil, že ide o ukracujúce právne úkony, a to zrejme z dôvodu, že z časového hľadiska by im už ako zvýhodňujúcim právnym úkonom nebolo možné odporovať. Podľa odvolacieho súdu sa stav majetku úpadcu nijak nezmenil, pretože aj keď úpadca nadobudol do vlastníctva nehnuteľnosti, zo svojho majetku nevynaložil na zaplatenie kúpnej ceny nič, keďže si na ňu požičal od žalovaného. Takéto konanie nevykazovalo žiadne znaky úmyslu ukrátiť veriteľov. Ak by si úpadca od žalovaného nepožičal na kúpu nehnuteľností, nič by do jeho majetkovej sféry nepribudlo a ak si požičal a nemal z čoho vrátiť, de facto vrátil nehnuteľnosti tomu, od koho si požičal. Išlo o ekvivalentné plnenie, majetkový substrát sa konaním úpadcu a žalovaného nezvýšil, ani neznížil a už vôbec nemožno argumentovať tým, že takéto úkony robili zmluvné strany s úmyslom

ukrátiť veriteľov. Odvolací súd poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 25. novembra 2020 sp. zn. 3Obdo/31/2021 (správne má byť sp. zn. 3Obdo/31/2020 - pozn. dovolacieho súdu) ktorý síce pojednáva o zvýhodňujúcom právnom úkone podľa § 59 ZKR, avšak zároveň podáva výklad, za akých okolností možno definovať ukrátenie veriteľov úmyselným konaním úpadcu aj s poukazom na § 60 ZKR. Z uvedených dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietol.

11. Proti rozsudku dovolacieho súdu podal dovolanie žalobca, ktorým dovolaciemu súdu navrhuje, aby zrušil rozsudok dovolacieho súdu a vec vrátil dovolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dôvodnosť dovolania je podľa žalobcu daná vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a nesprávnym právnym posúdením veci v spojení s dôvodom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

12. Žalobca namieta nekonzistentnosť odôvodnenia rozsudku dovolacieho súdu, ktoré nedáva jasné a zrozumiteľné odpovede na otázky, ktoré v konaní vznikli. Podľa žalobcu z odôvodnenia rozsudku nejednoznačne vyplýva, že jediným dôvodom zamietnutia žaloby je nesplnenie jedného z predpokladov odporovateľnosti, ktorým je úmysel zmluvných strán ukrátiť svojich veriteľov. V odôvodnení rozsudku dovolacieho súdu absentuje jednoznačné vymedzenie, ktoré predpoklady odporovateľnosti podľa § 60 ZKR boli podľa dovolacieho súdu splnené a ktoré nie. Dovolateľ namieta aj nesprávne skutkové zistenie, z ktorého odvolací súd vychádzal, a to, že z majetku úpadcu „nič neodišlo“, čo je podľa žalobcu celkom zjavne nesprávne.

13. Posúdenie absencie úmyslu zmluvných strán ukrátiť svojich veriteľov odvolacím súdom považuje dovolateľ za nesprávne právne posúdenie, ktorým sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a to konkrétne od rozhodnutia najvyššieho súdu z 26. marca 2019, sp. zn. 3Obdo/59/2018 (R 52/2019). Zásadnou právnou otázkou je podľa dovolateľa otázka, či dôkazné bremeno na preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť uspokojenie prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka pri odporovateľnosti ukracujúceho právneho úkonu podľa § 60 ZKR uskutočneného medzi dlžníkom a spriaznenou osobou znáša správca alebo dôkazné bremeno zaťažuje spriaznenú osobu, aby preukázala, že o úmysle dlžníka ukrátiť uspokojenie prihlásenej pohľadávky nevedela. Podľa žalobcu nie je jeho povinnosťou preukazovať úmysel, ale naopak je potrebné, aby žalovaný preukázal v konaní opak. Odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, keď skúmal a posudzoval existenciu skutočností, ktoré sa zo zákona predpokladajú.

14. Odvolací súd podľa dovolateľa vec nesprávne právne posúdil aj v prípade právnej otázky, či za ekvivalentné plnenie na účely posúdenia ukracujúceho právneho úkonu podľa § 60 ZKR možno považovať plnenie, ktorým kupujúci uhradí rozhodujúcu časť kúpnej ceny tak, že túto časť kúpnej ceny si započíta so svojou pohľadávkou voči úpadcovi ako predávajúcemu. Úpadca nedostal obvyklú cenu alebo inú skutočne primeranú rovnocennú náhradu (protiplnenie), z ktorého by si ostatní dlžníkovi veritelia mohli uspokojiť svoje pohľadávky. Táto právna otázka nebola podľa dovolateľa ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená.

15. K dovolaniu žalobcu doručil súdu vyjadrenie žalovaný. Podľa žalovaného je z odôvodnenia rozsudku dovolacieho súdu zrejmé, že odvolací súd dospel nielen k záveru o neexistencii úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľov, ale aj k záveru o celkovej absencii kritérií ukracujúceho právneho úkonu podľa § 60 ZKR. Odvolací súd jasne a zreteľne vysvetlil dôvody pre svoje rozhodnutie. Podľa žalovaného boli nehnuteľnosti objektívne nadobudnuté z finančných prostriedkov žalovaného a nie úpadcu. Žalovaný v konaní predložil listinné dôkazy, z ktorých je zrejmé, že vyvrátiteľná právna domnienka upravená v § 60 ods. 2 ZKR bola žalovaným v konaní úspešne vyvrátená. Preto odvolací súd dospel k správne právnemu záveru, že úmysel žalovaného a ani úpadcu ukrátiť svojich veriteľov neexistoval. Ani samotný žalobca neidentifikoval úmysel žalovaného ukrátiť veriteľov, ale vôľu a cieľ žalovaného získať nehnuteľnosti do svojho vlastníctva za svoje finančné prostriedky. Druhá právna otázka dovolateľa je podľa žalovaného otázkou skutkovou a nie právnou. Zároveň táto právna otázka ani nebola rozhodujúca pre posúdenie veci. V posudzovanej veci je špecifický skutkový stav, preto vyriešenie čisto právnej

otázky vytrhnutej z kontextu zisteného skutkového stavu podľa žalovaného nemôže dospieť k účelu stanovenému § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolacie dôvody spočívajúce v nesprávnom právnom posúdení veci sú preto nedôvodné. Dovolaciemu súdu žalovaný navrhuje dovolanie žalobcu zamietnuť a žalovanému priznať voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

16. Dovolateľ v následnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zotrval na argumentoch už uvádzaných vo svojom dovolaní. Žalobca nesúhlasí so žalovaným pri vyhodnotení právnej otázky ekvivalentnosti poskytnutého protiplnenia ako nepodstatnej pre posúdenie veci, keďže táto právna otázka je podľa neho vo veci zásadná.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (podľa § 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala strana sporu zastúpená advokátom v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je nielen prípustné, ale je aj dôvodné.

18. Žalobca svoje dovolanie odôvodnil vadou znátočnosti podľa § 420 písm. f) CSP a nesprávnym právnym posúdením veci v spojení s dôvodmi prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

19. K vytýkanému nesprávne procesnému postup odvolacieho súdu, pri ktorom sa dovolateľ zamerail na odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, najvyšší súd konštatuje, že žalobcom vytýkanú vadu nezistil. Rozsudok odvolacieho súdu obsahuje zrozumiteľné a jasne formulované odpovede na podstatné otázky, ktoré v konaní vznikli. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že na základe zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že majetok úpadcu sa v dôsledku odporovaného právneho úkonu nijak nezmenil (odsek 28. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu), preto nemožno hovoriť o úkrátení veriteľov dlžníka a zároveň, že v danom prípade abscentuje aj úmysel zmluvných strán (úpadcu a žalovaného) ukrať veriteľov (odsek 27. a 28. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Vo vzťahu k úmyslu zmluvných strán ukrať veriteľov úpadcu najvyšší súd uvádza, že je len logické, pokiaľ odvolací súd dospel k záveru, že atribút úkrátenia veriteľov úpadcu nebol v prípade odporovaných právnych úkonov naplnený, dospel aj vzhľadom na vykonané dokazovanie k záveru, že tu nemohol byť daný ani úmysel zmluvných strán takéto úkrátenie veriteľov úpadcu spôsobiť.

20. Z pohľadu prieskumu tohto rozsudku odvolacieho súdu v dovolacom konaní sa tieto závery odvolacieho súdu nejavia najvyššiemu súdu ako zjavne nelogické, arbitrárne alebo nezrozumiteľné. Obsahom dovolania v časti namietaného nedostatočného odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu je podľa najvyššieho súdu skôr skryté namietanie nesprávneho právneho posúdenia veci (čo dovolateľ aj sám pripúšťa, keď uvádza, že dovolacie dôvody nesprávneho právneho posúdenia a nesprávneho procesného postupu súdu sa v jeho dovolaní prelínajú) a všeobecný nesúhlas s rozhodnutím odvolacieho súdu. Podľa najvyššieho súdu je preto podstatné zamerať sa práve na nesprávne právne posúdenie namietané dovolateľom.

21. Z uvedených dôvodov najvyšší súd dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nezistil.

22. Žalobca vymedzil v dovolaní dve právne otázky, pri riešení ktorých mal odvolací súd pochybiť, pričom pri prvej právnej otázke sa mal odvolací súd odchýliť od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu a pri druhej právnej otázke nemala byť ešte táto právna otázka dovolacím súdom v rozhodovacej praxi vyriešená.

23. Prvou právnou otázkou, ktorej nesprávne vyriešenie dovolateľ namieta, je otázka, či dôkazné bremeno na preukázanie úmyslu dlžníka ukrať uspokojenie prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka pri odporovateľnosti ukracujúceho právneho úkonu dlžníka podľa § 60 ZKR uskutočneného medzi dlžníkom a spriaznenou osobou znáša správca, alebo či zaťažuje dôkazné bremeno spriaznenú osobu, aby táto preukázala, že o úmysle dlžníka ukrať uspokojenie prihlásenej pohľadávky svojho veriteľa nevedela.

24. V posudzovanej veci dovolateľ obsahom právnej otázky namieta, že odvolací súd nesprávne právne vyhodnotil otázku dôkazného bremena (ktorá sporová strana ho nesie), a to vzhľadom na to, že podľa § 60 ods. 2 ZKR pri právnych úkonoch urobených v prospech osoby spriaznenej s dlžníkom sa úmysel dlžníka ukrátiť svojich veriteľov, ako aj vedomosť druhej strany o tomto úmysle, predpokladá, ak sa nepreukáže opak.

25. Z rozsudku odvolacieho súdu však podľa najvyššieho súdu nevyplýva, že by odvolací súd nesprávne aplikoval § 60 ods. 2 ZKR, prípadne jeho aplikáciu opomenul. Uvedené ustanovenie upravuje vyvráťiteľnú právnu domnienku o existencii úmyslu dlžníka ukrátiť uspokojenie prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov a o vedomosti spriaznenej osoby o tomto úmysle. Uvedenú právnu domnienku tak je možné vyvrátiť, pričom zákon nepredpisuje akým spôsobom má byť dokázaný opak. Pokiaľ odvolací súd vyhodnotil zo zisteného skutkového stavu, že v posudzovanej veci nebol daný úmysel zmluvných strán (úpadcu a žalovaného) ukrátiť veriteľov, ale ich úmyslom bolo zrealizovanie kúpy predmetných nehnuteľností a získanie finančných prostriedkov na ich kúpu, z tohto záveru odvolacieho súdu nevyplýva, že by dôkazné bremeno o úmysle ukrátiť veriteľov a vedomosti žalovaného o takom úmysle posúdil inak, než akého právneho posúdenia sa domáha dovolateľ. Dovolací súd v tomto smere poukazuje aj na prvotné vyjadrenie žalovaného k žalobe z 24. júna 2019, kde žalovaný namietal absenciu vedomosti o úmysle úpadcu ukrátiť veriteľov úpadcu, ako aj samotnú absenciu úmyselného konania z jeho strany, a kde poukazoval na okolnosti, za ktorých došlo k uzatvoreniu odporovaných právnych úkonov. Práve týmito okolnosťami (požičaním peňazí na kúpu nehnuteľností úpadcom, ktoré žalovaný skutočne za úpadcu uhradil a ekvivalentnosťou kúpnej ceny dohodnutej medzi úpadcom a žalovaným) žalovaný v konaní tvrdil a aj preukazoval v zmysle § 60 ods. 2 ZKR opak.

26. Z obsahu dovolania žalobcu zároveň vyplýva, že v časti prvej právnej otázky sa žalobca v skutočnosti nestotožňuje s vyhodnotením skutkových zistení, a nie s vyriešením právnej otázky, kto v konaní nesie dôkazné bremeno o úmysle úpadcu ukrátiť veriteľov úpadcu a vedomosti žalovaného o takom úmysle úpadcu. Uvedenému zodpovedá aj podrobný popis skutkových okolností (str. 6 až 7 dovolania žalobcu) dovolateľom. Žalobca následne odvolaciemu súdu vyčíta aj nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, a to v časti, ako sa odvolací súd vysporiadal s vyvráťiteľnou právnu domnienkou podľa § 60 ods. 2 ZKR. Uvedené však nezodpovedá vymedzeniu dovolacieho dôvodu pre nesprávne právne posúdenie veci podľa § 432 ods. 1 CSP.

27. Najvyšší súd na základe vyššie uvedeného konštatuje, že žalobca v časti prvej právnej otázky namieta vyhodnotenie skutkových zistení odvolacím súdom, a nie nesprávne právne posúdenie. Z tohto dôvodu nie je možné konštatovať prípustnosť dovolania žalobcu v časti ním vymedzenej prvej právnej otázky. Otázka na kom spočíva dôkazné bremeno (prípadne otázka presunu dôkazného bremena) môže byť otázkou právneho posúdenia veci, avšak otázka, či v konkrétnej veci prišlo k uneseniu dôkazného bremena sporovou stranou, je spravidla otázkou skutkovou.

28. Druhá právna otázka dovolateľa spočíva v posúdení, či za ekvivalentné plnenie na účely posúdenia ukracujúceho právneho úkonu podľa § 60 ZKR možno považovať plnenie, ktorým kupujúci uhradí rozhodujúcu časť kúpnej ceny tak, že túto časť kúpnej ceny si započíta so svojou pohľadávkou voči predávajúcemu/úpadcovi.

29. Uvedená právna otázka dovolateľa je podľa dovolacieho súdu otázkou, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorej vyriešenie nebolo doposiaľ predmetom rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Aj keď rozsudok najvyššieho súdu z 25. novembra 2020 sp. zn. 3Obdo/31/2020, publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 6/2021 pod č. 75/2021, dáva čiastočne odpoveď na túto právnu otázku dovolateľa, nie je podľa názoru dovolacieho súdu možné dospieť k záveru, že týmto publikovaným rozhodnutím najvyššieho súdu by táto právna otázka vo vzťahu k aplikácii § 60 ZKR bola vyriešená.

30. Najvyšší súd považuje za potrebné v prvom rade zdôrazniť, že pre účely právneho posúdenia tejto otázky v posudzovanom spore, je potrebné rozlišovať samotnú Kúpnu zmluvu a následne dohodu o

započítaní vzájomných pohľadávok, ktorá je síce formálne súčasťou Kúpnej zmluvy (v jej čl. III), avšak pre účely posúdenia odporovateľnosti je potrebné ju posúdiť ako samostatný právny úkon. Uvedená dohoda o započítaní vzájomných pohľadávok nie je totiž podstatnou časťou Kúpnej zmluvy, nepredstavuje ani dohodu o spôsobe úhrady kúpnej ceny (predstavuje dohodu o zániku záväzku na zaplatenie kúpnej ceny iným spôsobom ako splnením) a ako taká predstavuje samostatný právny inštitút. Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že žalobca v žalobe vymedzil aj eventúálny petit, ktorým odporuje právnomu úkonu dohody o započítaní vzájomných pohľadávok.

31. Dovolateľ svojou druhou právnou otázkou namieta právne posúdenie práve dohody o započítaní vzájomných pohľadávok, ktorá bola doposiaľ súdmi nižšej inštancie posudzovaná ako jeden právny úkon spolu s Kúpnu zmluvou. Preto aj ekvivalentnosť kúpnej ceny dohodnutej v Kúpnej zmluve bola posudzovaná skrz túto dohodu o započítaní, pričom sama výška kúpnej ceny dohodnutá v Kúpnej zmluve, ako náležitosť Kúpnej zmluvy, doposiaľ ako neekvivalentná spochybnená nebola. Už v uvedenom nerozlišovaní Kúpnej zmluvy a dohody o započítaní vzájomných pohľadávok vzhliadol najvyšší súd nesprávne právne posúdenie veci.

32. V posudzovanej veci prišlo na základe uzatvorenej dohody o započítaní vzájomných pohľadávok k započítaniu pohľadávky dlžníka (úpadcu) na zaplatenie kúpnej ceny za nehnuteľnosti v časti 1 150 000 eur voči pohľadávke žalovaného voči dlžníkovi na vrátenie pôžičky zo zmluvy o pôžičke vo výške 1 150 000 eur. Na základe uvedenej dohody o započítaní vzájomných pohľadávok prišlo k zániku pohľadávky dlžníka na zaplatenie kúpnej ceny vo výške 1 150 000 eur, pričom za protiplnenie je možné považovať zánik pohľadávky žalovaného voči dlžníkovi v rovnakej výške.

33. Aj keď je možné konštatovať, že v prípade dohody o započítaní vzájomných pohľadávok, takýto právny úkon nie je urobený bez protiplnenia, ktorým je z pohľadu dlžníka zánik jeho záväzku v zodpovedajúcej výške, dlžník tým ale pristúpil k selektívnemu uspokojeniu jedného veriteľa, a to na úkor ostatných veriteľov, ktorých neuspokojil vôbec. Uvedení veriteľa tak zostali odkázaní na neisté budúce uspokojenie v konkurze. Kúpna cena získaná z predaja nehnuteľností pritom mohla byť použitá na pomerné uspokojenie ostatných veriteľov. Dohodou o započítaní vzájomných pohľadávok tak prišlo k ukráteniu ostatných veriteľov. Nie je pritom podstatné, či išlo o štandardný právny úkon a že žalovanému bolo poskytnuté len to, čo mu dlžník dlžil zo zmluvy o pôžičke. Povinnosťou dlžníka bolo pristupovať ku všetkým svojim veriteľom rovnako a všetky svoje záväzky plniť v súlade so zásadou pomerného uspokojovania.

34. Vo vzťahu k tomuto právnomu záveru dovolací súd poukazuje aj na rozsudok najvyššieho súdu z 25. novembra 2020 sp. zn. 3Obdo/31/2020 (R 75/2021), v ktorom najvyšší súd uviedol, že ak dlžník, ktorý nie je schopný plniť svoje splatné záväzky, nedisponuje dostatočným majetkom na ich úplné uspokojenie, je povinný uspokojovať svojich veriteľov pomerne. Je neprípustné, aby dlžník uprednostnil úplné uspokojenie jedného veriteľa a ostatných veriteľov neuspokojil vôbec. Pokiaľ tak dlžník postupuje, zvýhodní tým jedného veriteľa na úkor ostatných veriteľov, ktorí tak ostanú takýmto konaním dlžníka ukrátení. V tejto súvislosti je právne irelevantné, že dlžník, ktorý nebol schopný splniť všetky svoje splatné záväzky, svojim úkonom plnil to, na čo by mal ten - ktorý (zvýhodnený) veriteľ právny nárok, keďže povinnosťou dlžníka bolo prihliadať na záujem všetkých svojich veriteľov, a to bez ohľadu na to, či voči nemu bolo alebo nebolo začaté konkurzné konanie.

35. V uvedenom rozhodnutí sa najvyšší súd zaoberal otázkou posúdenia dohody o započítaní ako zvýhodňujúceho právneho úkonu podľa § 59 ZKR. Aj v uvedenom prípade sa aplikuje § 57 ods. 4 ZKR ako základný predpoklad odporovateľnosti právnomu úkonu, ktorý vyžaduje, aby právnym úkonom prišlo k ukráteniu uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka. Skutočnosť, že dohodou o započítaní pohľadávok prichádza k ukráteniu ostatných veriteľov dlžníka, tak potvrdil aj najvyšší súd v citovanom rozhodnutí. V prípade ukracujúceho právneho úkonu v zmysle § 60 ZKR k aspektu ukrátenia niektorého z veriteľov pristupuje aj úmysel dlžníka ukrátiť svojich veriteľov a vedomosť druhej strany o takom úmysle.

36. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie prijaté závery uzatvára, že dohodou o započítaní vzájomných pohľadávok obsiahnutou v čl. III Kúpnej zmluvy prišlo k ukráteniu uspokojenia ostatných veriteľov dlžníka, preto pre účely § 60 ZKR môže ísť o ukracujúci právny úkon. Posúdenie úmyslu dlžníka ukrátiť svojich veriteľov ako aj vedomosti žalovaného o takom úmysle dlžníka (za aplikácie § 60 ods. 2 ZKR) bude úlohou súdov nižšej inštalácie po vrátení veci dovolacím súdom na ďalšie konanie.

37. Keďže dovolanie žalobcu je v časti druhej právnej otázky podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP prípustné a dovolací súd konštatoval aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, čím je daná dôvodnosť dovolania žalobcu, najvyšší súd podľa § 449 ods. 1 CSP zrušil rozsudok odvolacieho súdu. Rozsudok súdu prvej inštalácie je rovnako zaťažený nesprávnym právnym posúdením, keď súd prvej inštalácie nerozlišoval medzi jednotlivými odporovanými právnymi úkonmi, najvyšší súd je preto toho názoru, že v súlade s § 449 ods. 2 CSP je nápravu možné dosiahnuť len za súčasného zrušenia rozsudku súdu prvej inštalácie. Podľa § 450 CSP dovolací súd vec vracia súdu prvej inštalácie na ďalšie konanie.

38. O trovách dovolacieho konania a trovách pôvodného konania rozhodne súd prvej inštalácie v novom rozhodnutí (§ 453 ods. 3 CSP).

39. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.